

ELŐFIZETÉS
Egy negyedévre
2 korona

Telefon szám 503.
Hirdetések díja: megállapo-
dás szerint

HÉTFŐ

POLITIKAI HETILAP.

Megjelenik minden hétfőn délelőtt.

Megjelenik minden hétfőn délelőtt.

Egyes szám
5 krajcar
(10 fillér)

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Zrínyi-utca 2 szám. 1. emelet
Sebesy-náz

IV. évfolyam.

ARAD, 1910. MARCHIUS 14.

II. szám.

Tisza István napja.

Az aradi munkapárt megalakulása.

Országotjáró Tisza István gróf tegnap Aradra érkezett agitatorius körútjában. Eljött közénk, hogy ünnepélyessé tegye annak a pártnak a megalakulását, amely a munkát írta föl zászlajára, de eljött egyszersmint azért is, hogy kimerítő, alapos feleletet adjon arra a kérdésre: mit akar tulajdonképpen a nemzeti munkapárt s miért volt szükség arra, hogy ez a párt létrejőjön, megalakuljon.

Hallottuk a feleletet s elmondhatjuk, hogy az mindenkit minden tekintetben kielégített. Azt kaptuk, amit vártunk. Sőt többet kaptunk. Mert soha Tisza István gróf olyan nyíltan, olyan fentartás nélkül nem hirdette, hogy *mindent a magyarságért*. Hogy nincs, csak egy jó politika, amely a magyarság uralmának fentartását, megerősítését célozza. Ez az egyetlen cél hevitheti azt, aki jó magyar politikus, ennek az egyetlen célnak érdekében föl kell áldoznunk mindent, mert a végső cél a *fajmagyarság* teljes diadala.

Tisza István gróf ötnegyedórás beszédében ismertette tegnap a munkapárt, de különösen a saját programját. És ebben a hatalmas beszédében szó esett sokmindenről, de csodálatosképen mindig egyazon eredménnyel: a magyarság érdekeit kell elsősorban megvédenünk. A Jush-csoport magatartását elítélte, mert a szerb radikálisokkal paktál; az általános titkos választójog radikális megvalósításának nem hive, mert az nemzeti érdekekbe ötközik; a románság politikai magatartásával szemben bizalmatlan, mert amíg külön nemzetiségi

csoportot alakítanak, addig bizonyos, hogy szeparatistikus a törekvéseik is. Ime: a hatalmas beszédnek ezek voltak vezető motívumai, s a konkluzió valamennyinél ugyanaz: mindent a magyarságért.

Eppen nem lehetetlen, hogy bizonyos csoportok szempontjából ez az álláspont nem rokonszenves, de ezek is kénytelenek elismerni, hogy Tisza István gróf minden egyes szava a tiszta, a becsületes meggyőződés megnyilatkozása, s ha egyébiránt nem, meg kell becsülniök ezt a nagykaliberű politikust az őszinteségeért. Nem utazik egyes osztályok tapsaira hanem nyíltan, leplezetlenül hirdeti, hogy a vezetőszerp ma nem illett mást meg Magyarországon, mint az intelligens elemet, különben ez az elmaradt ország, sohasem éri utól a művelt nyugatot.

Hogy a szociáldemokratáknak, meg az ugynevezett kis embereknek, akik azt hirdetik, hogy akinek a vérét és adóját elfogadja az állam, annak jogot is adjon, nem tetszik a Tisza István beszéde, azt legjobban tudja ő maga, de nem törődik véle, mert úgy éri, hogy bármilyen téréen is engedményeket tesz, azt csak a fajmagyarság intelligenciájának rovására teheti.

Tisza István gróf tegnapi szereplése esemény volt Aradon. Olyan nagyarányú esemény, amely messze kimagaslik a megalakult aradi nemzeti munkapárt keretei közül. És ennek az eseménynek komolyságából, nagyságából semmit sem von le az ellenkező nézetben lévők állásfoglalása, mondjuk így: tüntetése. Minden akció, reakciót szül, s csak ter-

mészetes, hogy a Tisza István gróf nagyarányú akciójának a reakciója is nagy.

De ismételjük: ez Tisza Istvánt senkinek a szemében nem kisebbitheti, s a missziójának értékéből semmit le nem von.

A tegnapi nap eseményeiről részletes tudósításunk itt következik:

(A fogadtatás.)

Már a kora délelőtti órákban mozgalmas volt a város. Tíz óra után mindenfelé föltűntek a rendőri csapatok s tizenegy órakor a város képe olyan volt, mintha a statáriumot hirdették volna ki.

Ezalatt az aradi munkapárt előkészítő-bizottsága serényen készülődött Tisza István gróf fogadtatására. Már féltizenkettő előtt hosszú kocsisorban vonultak a munkapárt emberei az állomáshoz, ahol a rendre nagyszámu rendőregény ügyelt föl *Grén* Nándor tb. főkapitány vezetése alatt.

A vonat minden késés nélkül robogott be csakhamar láthatóvá lett Tisza István gróf szikár alakja. Hatalmas éljenzés tört ki a perronon, amely csak akkor csillapult, amikor Tisza István gróf elé lépett *Nesnera* Aladár, a munkapárt szervező-bizottságának elnöke és Tiszát a következő szavakkal üdvözölte:

— Az aradi nemzeti munkapárt szervező-bizottsága nevében üdvözlöm Nagyméltóságodat, midőn ezen alakuló ülésnek fényét emelni körünkbe érkezett. Minden törekvésünkkel azon leszünk, hogy itt tartózkodását kellemessé tegyük, hogy körünkben jól érezze magát, Isten hozta, Isten éltesse.

Az éljenzéssel fogadott beszéd után nagy figyelem közepette Tisza István a következő szavakkal köszönte meg az impozáns fogadtatást:

— Igen tisztelt uraim! Nagyon köszönöm ezt a megtisztelő fogadtatást, amelyben részesítettek. Mint régi jó ismerőse, ha megengedik azt mondom barátja a városnak jövőre ide, jártam itt sokszor, hogy a polgári munkában ve-

WEINBERGER FERENCZ elsőrendű ék-szerész. nagy óra-raktára **ARAD** Andrassy-tér, Központi-szálló mellett.

gyem ki részemet. Ma eljöttem, hogy a kötelességteljesítésében vegyem ki önökkel részemet. Fogadjanak azzal a baráti jóindulattal, amelylyel én jöttem Önök közé.

Hosszantartó éljenzés kísérte Tisza István szavait, mire a perronról lassan megindult Tisza és kísérete, hogy az állomás előtt várakozó nagyszámu kocsiban helyet foglalva meginduljanak a zajosnak ígérkező utra.

(A bevonul s.)

Beláthatatlan kocsisor várta az állomás kijárata előtt az érkező vendégeket. Tisza István gróf Nesnera Aladár Vajda János diszes négyesfogatába ült, míg a többi vendég a rendezőség tagjaival a rendelkezésre álló magánfogatokban és bérkocsikban helyezkedtek el.

A kocsisor megindulását éljenzés jelezte. A tömeget rendőri kordonnal egészen a vasúti átjáró-hídig elzárták. Így a menet az átjáróig zavartalanul haladhatott. Ahogy azonban a kocsisor élén robogó Tiszát vivő négyesfogat befordult a Nagyvárad-utra fölhangzott az első tüntetés.

— Abcug Tisza! Le a petróleum gróffal! Éljen az általános választójog! — kiáltották s tojásokat és kődarabokat hajtottak Tisza felé. Az egyik tojás Nesnera Aladár arcát érte, míg egy másik tojás Tisza István fekete keménykalapján hagyott nyomokat.

Tiszát nem lepte meg a tüntetés, csak mosolygott s szembenézett a támadóival.

Greén Nándor tb. rendőrőrkapitány, aki a kirendelt rendőrökzegek felett disponált a támadás láttára lovasrendőrökkel visszanyomta a tömeget. A kocsisor így minden zavartatás nélkül tovább haladhatott.

A Boros Béni-tértől kezdve egészen a Fehér Kereszt szállóáig mintegy tiz-tizenötezer főnyi tömeg helyezkedett el. Tisza István gróft az egész utvonalon vegyes hangok fogadták. A zugó éljenzésnek, abcugolásnak s füttyülésnek egybeolvadó hangtengere hullámozott végig a rengeteg embertömegben.

A kocsisor a Fehér Kereszt szálló előtt állott meg, ahol Tisza István gróf kiszállott és kíséretével felment a nemzeti munkapárt pártirodájába. A közönség most körülfogta a szálló épületét s nem akart onnan mozdulni. Zugó éljenzés követelte Tisza gróf megjelenését, majd ismét felhangzott az abcugolás.

Néhány perc múlva megjelent a szálló kapujában Tisza István gróf alakja. A rendezőség félve a tüntetés veszedelmétől, zárt kocsit ajánlott fel Tiszának, aki mosolyogva kije lentette:

— Nem ülök zárt kocsiba. Szembe akarok nézni az ellenséggel!

Erre Tisza István Nemes Zsigmond dr. kíséretében nyitott kocsin Urbán Iván főispán Szent László-utcai lakására hajtattott. Ez alkalommal is az éljenzés és abcugolás vegyesen kísérte.

A kíváncsiak ezrei még egy ideig együtt maradt, aztán szétszórt.

Déli egy órakor Tisza István gróf tisztelőre a Központi szálló éttermében bankett volt, melyen számos felköszöntő hangzott el. Tisza

István gróf nem vett részt a társasbédén. mert hivatalos volt Urbán Iván főispánhoz.

(A gyűlés előtt.)

Délután 2 órára ismét nagyszámu embertömeg verődött össze a Fehér Kereszt szálló körül. A rendőrség kordonnal elzárta a szálloda kapuját s csak azokat engedte át a kordonon, akiknek belépő-jegyük volt az alakuló gyűlésre. A tömegben több ízben felhangzott az abcugolások, de ezek nem keltettek nagyobb emóciókat.

Délután három órára a Fehér Kereszt szálló nagyterme, ahová az alakuló gyűlést egybehívták, zsufolásig megtelt a párt tagjaival. A terembe csak belépő-jegyekkel lehetett bemenni; a karzatokon a községek küldöttségeit helyezték el. Az asztalnál az elnökség és a Tiszával lejtők képviselők foglaltak helyet.

Tisza István gróf megérkezésekor hatalmas éljenzés tört ki a teremben, amelynek lecsillapultával megkezdődött a gyűlés.

(A gyűlés kezdete.)

Már délután 3 órakor zsufolásig megtelt a Fehér Kereszt-szálló nagyterme. Akárcsak az utcán és a kapu előtt, éppugy a teremben is ember ember hátán szorongott. A karzatok is roskadásig megteltek s mikor Tisza István gróf nagy és előkelő kíséretével délután pontban három órakor bevonult a terembe s helyét a diszes emelvényen elfoglalta, percekig tartó éljenzés és lelkes tapsvihár hangzott végig a nagyteremben.

Mikor a lelkesedés eme végsőkig fokozott kitörése lecsillapult, Nesnera Aladár állott fel s a következő szavakkal nyitotta meg a nagygyűlést:

— Az aradi nemzeti munkapárt szervezőbizottsága engem bizott meg azzal, hogy felhívásunkra idesereglett igen tisztelt polgártársaimat üdvözöljem. Arra kérem önöket, hogy ennek az alakuló gyűlésnek vezetésére elnököt választani sziveskedjenek.

A gyűlés elnöké egyhangulag Nesnera Aladárt választotta meg, a jegyzőkönyv vezetésével pedig megbizta dr. Parec Bélát.

(Megalakul a párt.)

Az elnök ezután köszöntötte Tisza István gróft s a velejött vendégeket, mire ismét felhangzott a nagy éljenzés, majd rövid beszédben vázolta azt a helyzetet, amelynek természetes következménye volt, hogy a függetlenségi párt helyett ismét a hatvanhetes párt vegye kezébe a kormányzást s mikor Tisza István ajkán (éljenzés) felcsendült az első szózat, amely a nemzetet új pártalakulásra hívta fel, megalakult a Nemzeti Munkapárt, amelyhez való csatlakozást az elnök a gyűlésnek ezennel indítványozza.

A gyűlés ehhez egyhangulag hozzájárult s így az aradi Nemzeti munkapárt megalakulása megpecsételődött.

Az elnök ekkor fölkerete Tisza István gróft, hogy közölje a gyűlés közönségével pártának elveit és programját.

(Tisza István beszéde)

Mikor Tisza István gróf a hosszas éljen-

zés után szóhoz tudott jutni, a következő szavakkal kezdte meg beszédét:

— Tisztelt Uraim! Amidőn megtisztelő fölhívásuknak engedve fölszóllalok, hogy lehető rövidséggel elmondjam nézetemet arról, azokról a teendőkről és azokról a kötelességekről, amelyeket az ország jelen helyzete szab elénk, fölmentve érzem magam az alól, hogy ismételve hosszasan terjeszkezzek ki a jelen alakulás előzményeinek előterjesztéseire és a jelen kialakulás igazolására.

Ezután áttért a Nemzeti Munkapárt eljárásának igazolására s kifejtette, hogy a nehéz helyzet, amelyben az új kormány hivatalát átvette, szinte kényszerítette a kormányt a rendkívüli intézkedéseknek megtételére. De ezeknek becsületes célja is az volt, hogy az alkotmányos élet rendes kerékvágásba vezessék vissza a nemzetet. Hangsúlyozza a gyakorlati 67-es politika követelését, szemben a Kossuth-párt ideális, megvalósíthatatlan álmaival szemben. Politikai küzdelmek célja és tárgya az lehet, amit meg is tudnak választani. (Éljenzés)

A nemzetiségi kérdéstről szóló ezután nagy figyelem közepette Tisza István, s erekről a következőket mondotta:

— A nemzetiségi kérdést a magyar nemzet jövő fejlődése szempontjából talán a legfontosabbnak tartom. A nemzetiségi kérdés tarthatatlan súlyos elmérgesedése a koalíció uralma alatt talán nem is azoknak a hibáknak tulajdonítható, amelyeket a koalíció elkövetett, hanem a koalíció eredendő lennének annak, hogy a nemzet és királya közti összhangot megzavarta. Nem nevezheti meg hát választási politikának, ha a nemzetiségekkel való békét hirdetjük.

Reflektál egy aradmegyei román képviselőnek nemrég elhangzott szavaira s ennek kapcsán kifejti, hogy a román intelligenciának nem előnye, hanem hátránya az, ha az általános választói jog révén minél több román képviselő jut be a parlamentbe, mert akkor ezek már nem a román intelligencia kiválasztottjaiból fognak kikerülni. A román nemzetiségekre való békés viszony helyreállítása érdekében a román klérushoz apellál.

Kárhóztatja a Justh pártot is amiért a magyar nemzet legádázabb nemzetiségi ellenségeivel, a szerb radikálisokkal lépett szövetségre a választások időtartamára. Minden becsületes pártnak a demokrácia állá pontjára kell helyezkednie, hogy ott megtalálja érvényesülését. De csak politikailag érett elemeknek, az önkormányzat iskoláját kitanult rétegeknek, szóval kellő judiciummal bíró népnek szabad csak a kezébe adni olyan hatalmat, mint aminő az általános titkos választói jog. Sürgősnek kell tekinteni az ipari munkásosztály képzett rétegeinek választói joggal való felruházását. S hogy a nem érett elemek kezében van ilyen káros hatalom, a választói jog; ezt a német és angolországi példák is bizonyítják. Fel kell építeni a munkás szakszervezetek autonóm rendelkezését s bizik a munkásságban, amelynek hazafiságát még nem ölték ki egészen a nemzetközi szólamot.

A magyar nemzetet egy egységesen dol-

Hatóságilag engedélyezett:

végelárusítás!

Az összes cikkek
40—50 százalékkal
:: olcsóbban ::
klárusíttatnak.

Szives látogatást kér

EISELE JÁNOS

ARAD. 880

gozó élő nagy szervezetté kell egyesíteni s az erre vonatkozó szót, nem a lemondás szót, hanem ébresztő szót, tette serkentő szót, a férfias cselekvésben nyilvánuló valódi idealizmus szót. Nincs cél és nincsen eszme, amelyért a nemzetet fel lehetne áldozni, mert a nemzet öncél amely felett magasabb cél nincs. (Éljenzés és taps). Az a nemzet lesz nagy, szabad, amelynek sorsát azok intézik, akiknek nincs szükségük a politikára, de akikre a politikának van szüksége. (Éljenzés.) Ebben az ünnepélyes pillanatban nagyobb nyomatékkal mint valaha, kérve, könyörögve, a haza nevében követelve szólók önköz: jöjjenek velem ebben a küzdelemben, teljesítsük mindnyájan kötelességünket.

(Megalakul a tisztikar.)

Percekig tartó éljenzés és taps után Nesnera Aladár elnök kimondta az aradi nemzeti munkapárt megalakulását, majd Neuman Adolf indítványára Tisza István gróf beszédét jegyzőkönyvileg megörökítették és a kormánynak üdvözlő táviratot küldtek.

A megválasztott tisztikar névsora a következő:

Elnökség: Andrányi Károly, Nesnera Aladár, Neuman Adolf. **Alelnökök:** Csernovits Gyula dr., Domány József, Éles Ármin, Fábry Sándor dr., Kristyórá János, Ottenberg Tivadar, Reinhardt Gyula, Réthy Viktor, Sztankovics Miklós, Szalay Károly, Szathmáry Gyula, Varjassy Árpád.

Titkárok: Dörner János, Joó Béla, Pálmay Lajos dr., Parecz Béla dr., Steiner József, Szalay Károly dr., Tolnai János dr., ifj. Varjassy Lajos.

Jegyzők: Bedő Árpád dr., Bokor Alajos, Bolgár Lajos, Csiki Ödön dr., Deutsch Izsó dr., Goldzicher Albert dr., Kádas Lajos dr., Kell József dr., Kenedi Ervin, Köpf Kálmán dr., Krenner Zoltán dr., Sárkány Ferenc dr., Sugár Károly, Szende Lajos, Vajda Iván dr., Vass István dr., Wolf Jenő.

(A nap befejezése.)

A gyűlés berekesztése után Urbán Iván főispán bemutatta Tisza István grófnak az egyes küldöttségek vezetőit. Amikor ezen is keresztülestek, Tisza István a nemzeti munkapárt vezető embereinek társaságában gyalog Urbán Iván lakására ment. Tiszának ez alkalommal is kijutott az éljenzésből és az abcugolásból. A tojásdobálás sem maradt el.

Tisza kíséretével a Weitzer János-, Batthyány- és a Ferdinánd-utcákon át ment a főispán lakására. A Weitzer János-utcában közvetlen közelébe jutottak a tüntetők Tiszának s már-már veszedelmessé vált a helyzet, mikor a lovasrendőrök attakot intéztek a tömeg ellen s az utcát elzárták. A Salacz-utca torkolatánál megismétlődött a tüntetés. Sűrű közpör fogadta Tiszát és kíséretét. A rendőrségnek sikerült itt több dobáló tüntetőt elfogni.

A Batthyány-utcában érdekes jelenet játszódott le. A rendőrség körülfogta Tiszát, hogy a kódarabokat felfogják, mire Tisza egyenesen felszólította a rendőrkapitányt, hogy mellőzzék a rendőri fedezetet.

Esti hét órakor a Fehér Kereszt szálló télikertjében mintegy 400 terítékes bankettet rendezett az új párt vendégei tiszteletére. A banketten Kintzig János köszöntötte fel a párt nevében Tisza István gróft, aki hosszabb beszédben válaszolt. Beszélt még Herczegh Ferenc, Rosner Ervin báró, Parecz Béla dr. és Nemes Zsigmond dr.

A bankett esti 9 órakor ért véget, amikor Tisza gróf kihajtatott az állomásra s a vele Aradra jött feleségével s a képviselőkkel visszautazott a fővárosba.

A kíváncsiak tömege az esti órákban is ott tolongott a szálló körül s éljeneztek és abcugoltak.

(A letartóztatott tüntetők.)

A tegnapi nap a rendőrségnek nagy munkát adott. A rend kifogástalan volt, s ez első sorban Greén Nándor tb. rendőrfőkapitány érdeme, aki a rendőrséget vezette. Azokat a tüntetéseket, amelyek történtek, sokkal nagyobb számú rendőrséggel sem lehetett volna megakadályozni, mint amilyen erő állott Greén rendelkezésére.

Sarlot Domokos rendőrfőkapitányt ma reggel gyöngébb természetű szélütés érte s ezért nem is vehetett részt a rendőrség munkájában. Valószínűleg az izgalom idézte elő a főkapitány rosszullétét.

A következő tüntetőket tartóztatta le a rendőrség:

Reis Károly, kereskedő.
Bodnár József, mézárósszegéd.
Battári Géza, asztalossegéd.
Pülik György, asztalossegéd.
Sadánszky István, kocsis.
Mamenár Gusztáv, asztalossegéd.
Kappner Mór, szerelő.
Demján Márta, napszámosnő.
Záray Ödön, magánhivatalnok.

A letartóztatottakat személy-azonosságuk megállapítása után valamennyit szabadon engedték. Az eljárást megindítják ellenük.

A városházán délelőtt féltizenkét órától délután 5 óráig a háziezred második és nyolcadik százada készenlétben állott. A katonai készenlétet Hauslich őrnagy vezette.

„Miramar“-kávéház

BUDAPEST,
VI. Andrássy-ut II. szám.

Modernül berendezett kávéház, souterrin helyiségekkel. — Kitünő buffet. Legfinomabb italok. — Idegenek és kereskedők legkellemesebb találkozó helye. — Számatalan bel- és külföldi lapok. —

8—2-ig.

A városi tisztviselők mozgalma.

Változtassák meg a hivatalos órákat!

A Hétfő riportja.

Az igazságügyminiszter rendelete alapján április elsejétől fogva a törvényszékeknel és a járásbírókknál megváltoztatják a hivatalos órákat. Az eddigi beosztás helyett életbe lépnek az egyfolytában való hivatalos órákat, ami azt jelenti, hogy a tisztviselők ezután reggeli 8 órától délutáni 2 óráig kötelesek a hivatalukban tartózkodni. Ma már kevés kivétellel Aradon minden állami hivatalban, sőt a nagyobb vállalatoknál és társaságoknál is e mellett a munkabeosztás mellett dolgoztatják a tisztviselőket, csak a város ragaszkodik az eddigi évtizedekkel megállapított hivatalos órák szigorú betartásához. Ha azt látnánk, hogy tisztán a tisztviselők érdeke az egyfolytában való hivatalos órák életbeléptetése s ez visszahatással volna a polgárság érdekeire és kényelmére, úgy nem szállnánk sikra a mellett az akció mellett, amely most indult meg a városházán s amely a hivatalos órák megváltoztatását célozza. A városi tisztviselők ugyanis azzal a kérelemmel fognak a törvényhatósági bizottság elé járulni, hogy a hivatalos órákat az állami és a nagyobb magánhivatalok példájára 8—2 ig állapítsa meg.

Ismerjük már annak a néhány embernek az érveit, akik a polgárság érdekeit a szívükön viselik. (?) Ezek az emberek annyira okosak, hogy ceruzát és papírt sem vesznek elő, mégis kitudják sütni, hogy az új beosztás két teljes órával kevesebbet foglal magában, mint az eddigi hivatalos idő. Ebben igazuk van De azt már képtelenek megérteni, hogy az a tisztviselő mennyivel nagyobb ambícióval és szorgalommal dolgozik 8 tól 2-ig, ha tudja, hogy a délutánja szabad, mintha esti 6 óráig fogva tartják őket. Nem az a lényeges, hogy meddig vannak a tisztviselők a hivatalban, hanem hogy mennyit dolgoznak. Mindegyik tisztviselőnek ugyanis el kell végezni a reá várakozó kiosztott munkát, ha 2 órával rövidebb is a napi munkaidő, s tudják határozottan, hogy ha életbeléptetik az új hivatalos órákat, még annyi restancia sem lesz az egyes hivatalokban, mint amennyi most felgyülemlik a nyolc óras beosztás mellett.

És most nézzük a polgárság érdekeit. Délelőtt van a piac, délelőtt vannak az állami hivatalokban a hivatalos órák, így akinek dolga van a városnál, az a többi elintézni valóival együtt ugyis délelőtt keresi fel a városi hivatalokat is. A külvárosi polgár még akkor sem intézi el a dolgait délután a városházán, ha fizetnek neki. Délelőtt ugyis dolguk van bent a városban s ekkor beosztja az idejét akként, hogy az adóját befizesse, vagy egyéb kötelezettségeknek eleget tegyen.

De menjünk csak tovább. A főszámvevő megdönthetetlen adatokkal kimutatta, hogy a

Engelhard-féle és valódi amerikai cipők

egyedüli elárúsító helye

Weinberger János kizárólagos cipőraktárában.

város 10.000 koronát takarítana meg az új beosztás mellett a fűtésen, világításon és egyéb dologi kiadásokon. Tizezer korona ám nagy összeg a városnál, Ez megéri azt, hogy ne nyakaskodjunk a régi hivatalos órák betartása mellett.

BUDAPESTI POSTA.

Távirat. — Telefon.

Khuen Héderváry a belváros képviselő-jelöltje.

Bpest, márc. 13. A belvárosi Polgári Kör eskü-téri helyiségeiben vasárnap délután megalakult a belvárosi Nemzeti Munkapárt s a Belváros képviselőjelöltjéül általános nagy lelkesedéssel *Khuen-Héderváry* Károly gróf miniszterelnököt kiáltotta ki.

Az alakuló nagygyűlésen *Lang* Lajos v. b. t. t., volt kereskedelmi miniszter, a belvárosi Polgári Kör diszelnöke töltötte be eleinte az elnöki tisztet. Az országos párt számos vezető személyisége s a Belváros választópolgárságának java gyűlt össze a párt helyiségeiben.

Ott voltak a többi közt: *Perczel* Dezső, *Nagy* Ferenc dr., *Hegedüs* Lóránt, *Tóth* Gerő kuriai bíró, *Markhot* Aladár országgyűlési képviselő, *Fejérváry* Ferenc, *Márkus* József főrendiházi tag, *Heinrich* Alajos egyetemi tanár, a belvárosi Polgári Kör elnöke, *Pap* József dr. az Ügyvédi Kamara főtitkára, *Emich* Gusztáv, *Kunz* József dr., *Székely* Ferenc, *Grünbaum* Miksa, *Püspöky* Emil, *Marton* Alajos, *Mössner* József, *Girardy* József, *Vikár* Béla, *Gergő* Izidor dr., *Benedikty* Gerő, *Kanitz* József, *Rhorer* Aladár dr., *Tereczky* György dr., *Szlávik* György, *Weingruber* Ármin dr., *Ragályi* Lajos dr., *Lengyel* Béla dr., *Uher* Antal, *Szemere* Ignác, *Radó* Simon, *Pálóczy* Antal, *Palócz* Róbert, *Mandel* Samu dr., *Lion* Kálmán dr., *Meiszner* Emil, *Gerő* Adolf, *Laszvicz* Kálmán, *Holtzer* Sándor, *Lajta* Henrik, *Néger* Adolf és mások.

Lang Lajos rövid megnyitó beszédében azt a reményét fejezte ki, hogy az új alakulás, amely iránt ekkora érdeklődés nyilvánult meg, erős és életképes lesz. Ajánlatára a gyűlés elnökévé *Heinrich* Alajos dr. t választották meg, miután elfoglalta az elnöki széket, fölkerlte *Lang* Lajost, hogy az új párt megalakulására tegyen indítványt. *Lang* Lajos előterjesztette indítványát, hogy a gyűlés mondja ki, a belvárosi Nemzeti Munkapárt megalakulását s válassza meg elnökévé *Heinrich* Alajos dr.-t, titkárává *Gergő* Izsó dr.-t és *Csukássy* Jenő dr.-t,

a párt irodavezetőjévé *Kautz* Józsefet, a szervező-bizottság tagjaivá pedig az összes megjelenteket. A gyűlés vita nélkül egyhanguan hozzájárult az indítványhoz, mire *Heinrich* Alajos dr. elnök a belvárosi Nemzeti Munkapártot megalakultnak jelentette ki.

Lang Lajos dr. ekkor az egybegyűltek meg-megújuló nagy éljenzése közben *Khuen-Héderváry* Károly gróf miniszterelnököt ajánlotta a Belváros képviselőjelöltjéül, majd összetartásra és kitartó küzdelemre szólította föl a gyűlés közönségét. Nem arról van szó, mondta a többi közt, hogy győzzünk, hanem arról, hogy a győzelem fényes legyen. Kötelességünk diadalra vinni a Belvárosban a Nemzeti Munkapárt zászlaját, nemcsak a tradíciókra való tekintettel, amelyek a Belvárost elválaszthatatlanul összeforrasztják Deák Ferenc politikájával, hanem a kerület jól felfogott érdekében is. A harc nehéz lesz s a győzelem csak kitartó munkával és férfias elszánt, odadadó küzdelemmel vívható ki. A tetszéssel fogadott beszéd végén, az elnök bekezesztette a gyűlést.

A szocialisták Petőfi ünnepe.

Mint minden esztendőben, ez idén is nagyszabású tüntető fölvonulással és népgyűléssel ünnepelte a magyarországi szociáldemokráta párt a szabadság ünnepét és Petőfi Sándor emlékeztét. A munkásság a Tisza Kálmán-téren gyülekezett. Délről három óráig, az indulás idejéig egyre özönlött a nép a hatalmas térségre, amelynek széleit egészen elállta. Pontban három órakor indult el a menet a Kenyérmező-utcán át, ahonnan a Rákóczi-utra kanyarodott. Elöl biciklis rendezők haladtak, utánuk a pártvezetőség tagjai, majd az egyes szakszervezetek zászlóikkal és jelzőtábláikkal.

A rendőrség igen nagy apparatussal vonult ki, beavatkozására azonban nem került sor, mert a tömeg nyugodtan viselkedett és megelégedett azzal, hogy az egész utvonalon végig éltette a választójogot, jogot követelt a népek, botot kívánt a papoknak, abcugolta Tisza István grófot és a „muszkapárti népgyűlést”, éltette a „hazátlan bitangokat” és kötelet kívánt a grófok nyakára.

Az országos és nemzeti kaszinók palotái előtt valamivel lármásabbá vált a munkásság tüntetése, de ott sem fajult el, mert száz-száz rendőr őrizte a kapukat. Négy óra volt, amikor a tömeg az Eskü terre ért és a Petőfi-szobor előtt elhelyezkedett. Az ünnepi beszédet *Bokányi* Dezső mondta a munkás daloskör éneke és *Porció* István munkás szavalata után. A többi közt ezeket mondotta folytonosan megújuló tetszés közben:

— Két világ áll egymással szemben. Az egyiké a kard, a kereszt és a kiváltság, a másiké a munka és a harc. Ők a multat chajtják a jelenben, mi a jelenben a jövőért

harcolunk a mult ellen. Nem szabad az ember nem szabad a gondolat. Nekünk a történelem tanulság, ősi tűz, amely rávilágít a jövőre. Megtanultuk, hogy nincs megállás a történelemben.

Képviselő jelölés.

A battonyai választókerületben erősen szervezkedő országos földmivelő párt vasárnap délután Nagybánhegyesen nagy népgyűlést tartott, amelyen a párt ügyészét, *Elek* Mór dr. ügyvédet és nyugalmazott királyi járásbíró kiáltották ki képviselő jelöltnek.

Eötvös Károly jelöltsége.

Hire ment, hogy *Eötvös* Károly a hetedik kerületben *Márkus* József főrendiházi tag, volt főpolgármester személyében ellenjelöltet kap, *Márkus* József tegnap fölkereste lakásán *Eötvös* Károlyt és megkérte, hogy ne higgyen a híreszteléseknek, mert ő jelöltséget egyáltalában nem vállal, különösen nem vállal *Eötvös* Károlylyal szemben.

Házhoz szállítok: Porosz és magyar bükk-faszén és aprított tűzfát.

Kokszot (pirszén.)

Altmann Ede

Wesselényi- és Kiss Ernő utcák sarkán.

Telefon 46. sz.

SZEPLŐK, MÁJFOLTOK, PATTANÁSOK

és minden bőrbajok ellen csak eredeti KÁRPÁTI-féle **BENZOETEJ-CREMET és BENZOETEJ-SZAPPANT**

ára 1 korona.

hasznájon.

ára 70 fillér.

Kapható a készítőnél *Kárpáti* János gyógyszerárban Arad, Boros Béni-tér 15. Továbbá droguerégekben és illatszer üzletekben.

Uj épületfa üzlet!

Van szerencsém a t. c. építő és építettö közönség szives tudomására hozni, hogy a **Rádnai-uti vámháznál új épületfa üzletet nyitottam**, hol mindennemü épület és asztalos anyagban nagy raktárt tartok és azt a **legjutányosabb árban árusítom**. Az anyagnak elszállítását a város területén bárhova **ingyen eszközöm**.

Ajánlom továbbá saját mészke, menciében termelt **I. oszt. építő-mezset** vagononkénti szállításra valamint saját erdőmből termelt

tűzifát.

Lédeci portland cementgyár egyedélárusaitója nagyban és kicsinyhen.

Telefon 752. szám. **BRAUN ADOLF,** fakeskedő.

Fajtiszta **riparia portalis** alanyon oltott, elsőrendü dugyökérzetü bor- és csemegefaja

szőlő-oltványokat

simavalamint **riparia portalis** szőlővesszőket ajánl elsörendü minőségben

HÁMORY-GAZDASÁG szőlőoltvány-telepe, Arad.

Bővebb felvilágosítással szolgál Deák Ferenc-utca 3. sz. alatt. Telefon 229.

Megjelent. Megjelent.

Fráter Loránd

uj daloskönyve

a közkedvelt

Tele van a város akácfa virággal ...

kezdetü dollal.

Ára 2 korona.

Ára -2 koron!

o Khatap:

≡ Ingusz I. és fia ≡

könyvkereskedésében Arad, Andrassy-tér.

Alapítottatt 1858.

Telefon szám 459.

Müller J. és Fia

ruhafestő, vegytisztító és fehérnemü gőzmosó gyára

ARADON, gyár és iroda: Tököly Imre-utoza 40-42.

Gyűjtőtelepek: József főherceg-ut 11. sz., Forray-u. 2b. sz., Asztalos Sándor-u. 2-3 sz.

Vidéki gyűjtőtelepek: Déva, Brassó, Gyulafehérvár, Segesvár, Vajdahunyad, Szászváros, Székelyudvarhely.

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, miszerint 50 év óta fenálló országos hírü

ruhafestő, vegy ruhatisztító és fehérnemü gőzmosó gyárunkat

ujabban megnagyobbítottuk és a legmodernebb gépekkel szereltük fel, s így nemcsak a bel, hanem a külföld bármely hasonnemü gyaraival a versenyt felvesszük.

Vegyileg tisztítunk vagy festünk mindennemü férfi és női ruhákat, felöltöket, gyermek ruhákat, teljesen egészben bontás nélkül, továbbá butorszöveteket, függönyöket himzéseket, csipkéket, keztyűket szörméket stb. stb.

Fehérnemü-gőzmosógyárunkban, mely kitünő gépekkel van ujonnan felszerelve, mindennemü maró anyag, (mely a fehérnemünek ártana kizárásával) hófehéren mossuk, bármilyen fehérnemüeket, de főleg gallérokat, kézelöket, férfi ingeket stb., melyek modern fényező gépeinkkel fényezve, teljesen új kinézést nyernek.

A n. é. közönség eddigi pártfogását megköszönve, kérjük további szives megbizásait 1290

kiváló tisztelettel

Müller J. és Fia.

Postaküldemények gyorsan és gondosan eszközöltetnek.

Pontos és gondos kiszolgálás.

Pontos és gondos kiszolgálás.

TELEFON 503.

Választások alkalmára
falragaszokat
kiosztó (röp)-cédulákat

és egyéb nyomtatványokat
azonnal és jutányosan készít a

Zlinszky István és Társa

nyomdavállalat

ARAD, Deák Ferenc-u. 2.

TELEFON 503.

**Porosz
és
Magyar**

KÖSZÉN

KOKSZ (PIRSZÉM)

blombázott zsákokban,

ROSZÁLT BÜKK-FASZÉN, APRITOT TŰZIFÁ

házhöz szállítva legelősbán kapható

ALTMANN EDÉ-nél

Wesselényi és Kiss Ernő-utca sarkán.

TELEFON 46.

670

TELEFON 46.

HELYI ÉS MEGYEI TELEFON 387.

BRAUN N. A. ARAD.

Boros Béni-tér, közvetlen a Vármegyei gazdasági egyesület mellett.

Ajánlja nagy raktárát mindennemű fetékárakban, bel- és külföldi nyomásokban, esetekben stb. stb.

MOBLES & HOARE angol hintőfénymazak főraktára.

Saját gyártmány: „Napfény” ezüstszerű kályhatisztítószert, „Rózsa” cipőeréme, „Rózsa” fémtisztítópaszta, „Rózsa” kályhapaszta, mindenféle bőrfényesítő mazak és conserválószerek u. m. vaselin, bőrszír, nyeregszappan pataszir stb.

Olcsó árak, szolid és pontos kiszolgálás.

Szíves pártfogást kér tisztelettel

BRAUN N. A.

.. Rozsnyay ..

Szeráj arczenőcse

a legjobb arcszépítő szer.

Rövid idő alatt eltávolít minden szep-
lőt, pattanást, mitesszert és az arc-
bőrt fehérré, bársonysimává teszi.

.. Ma ez az ..

arczépítő szerek királya

Egy nagy tégely ára 1 kor. 40 f.
Egy kis tégely ára . . . 70 f.

Elismert legjobb mosdó szappanok:

Rozsnyay SZERÁJ SZAPPANA 1 drb.
70 fill. Rozsnyay valódi EPE SZAP-
PANA 1 darab 80 fillér. . . .

Kitünő minőségű, elsőrangú poudert:

Rozsnyay SZERÁJ HÖLGYPORA 1
dob 1 kor. 20 fill. Fehér, rozsa és
crom színben — Kapható egyedül

Rozsnyay M.

.. apógyasztárában. ..

ARADON, Szabadság-tér.

Tavaszi ujdonságok:

Rendelészerűen készült női
costümök, toalettek, köpe-
nyegek lelegegánsabb kivitel-
ben és nagy választékban . .

RADO GYULA

női divatáruházában

ARAD, a Minorita-templommal szemben.

Külön mérték osztály.

☎ Telefon szám 238.